

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglase plaća se 10 helera po redku,
za više puta po pogodbi.

Oglasi šljku se na uredništvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani
listovi se ne primaju.

Br. 30.

Volosko-Opatija u srieda 24. srpnja 1901.

God. II.

Starina i domaćina.

Pred nekoliko let počel se je narod hrvatskega i slovenskega jezika v Istre buditi i boriti se, da se oslobodi talijanskega sužanjstva. Talijani v Istre najme drže i misle, da su samo oni ljudi i gospodari ove naše zemlje a mi, ki nimamo Talijani da smo blago i njihovi „šćevci“. Navlastito se je počel pred malo let buditi naš narod va sred-njoj i zapadnoj Istre.

Naš puk tamo jako dobro pozna talijanske sleparstvo i talijansku lako-most za našemi beči, pak se je tega nasitil i počel je s dušom i s telom delat, da se to talijanske napasti oslo-bodi. Videli smo za tem kako je naša stvar v Istre napredovala i občina za občinom prišla je nazad va naše ruke. Talijane je to jako zapeklo pak su odlučili osvetiti se našemu rodu. Odlu-čili su, da će ovde va voloskem kapitanate početi širit talijansčinu samo da bi naš puk ovde smutili, pak da bi onputa mogli laglje preko Učke stat na put probudjenja našega naroda v Istre.

Da to laglje postignu, zeli su va svoju službu jednega hrvatskega izda-jicu, ki je do leta 1897. bil najvatro-niji Hrvat ovege sveta. Ta izdajica je za Judin novac kega su mu Talijani dali počel s besedom i pisomom delat na najgnusnej način svem onem ljudem, ki su do sada puno dobra učini-li za naš puk v Istre i ki su vavek još pripravni i krv svoju dat za dobro istarskega puka.

Naš je puk v Istre neuk i priprost pak jako lahko veruje sve i svakemu. I grdi izdajica počel je za tem pisati i govoriti proti svemu ča je v Istre hrvatskega i počel je lakoverni puk

varat, da v Istre nisu Hrvati (premda i čuki znaju da ne moremo bit drugo, zač hrvatski govorimo) nego da smo Sloveni, Istrani, Slavunci i da pravi Istrani moraju braniti starinu i domaćinu i ča ti ja znam.

Tako je ta izdajica govoril i pisal leta 1897. kada su bili izbori za Beč. Tako je govoril i pisal i leta 1899. kada su bili občinski izbori va Kastvu: tako je govoril i pisal sada kada su bili opet izbori za Beč. Kada su pak izbori šršili već nismo bili Slavenci ni Slavunci nego ta izdajica sada piše i govori samo da smo Istrani (kako da nisu Talijani Istrani! op. sl.) talijanske stranku v Istre zove „naša stranka“ talijanske deputate zove „naši deputati“ kako da smo mi hrvatskega ili slovenskega jezika v Istre ikada bili Talijani, kako da smo na jedanput postali Talijani ili kako da je Italija i Talijanstvo naša starina i doma-ćina. Svaki i najpriprostiji čovek bi moral spoznat da ta izdajica puk vara kada jedanput govori i piše ovako a za tem onako. Nego čini se, da su neki naši ljudi u ovom kapitanatu tako za-lupani bedasti i zapučeni, da ne vide da ih ta izdajica vara.

Kigodar bi pomislel, da su ti ne-srećni ljudi, ki još drže s tem izdajicom za to plaćeni, nego ni to ni istina. — Puli celega bunjenja naroda leta 1897. i 1900. samo nekoliko ih je za to bunjenje naroda proti vlastitoj krvi bilo od Talijani plaćeno. Slocarić, Lovrina, Krstić, Vieko, Biser i još nekoliko kapurijoni prijele je od Talijani mastnu plaću, a siromašni puk, ki je kako blago prez pameti za njimi hodil, ni dobil niš nego morda kakovu litričnu dormatina.

Kada je ono sega leta bil Ružič va Poreče, pital ga je Kersić, ako je još ča „prasad“ va Kastavčine. Na to mu Ružič odgovoril mudro kako s postola: Varamente jih je još oneštavno, nego kada ste vi ono tamo bili, bil je ki više.

Govore, da je neki dan agent od one fabrike, koj' je Krstić likvori polokal, na Krstića strašno terental, ča da mu je gospo-dari prevaril. Na jedan put se otrase Krstić na njega: Ča se vraga toliko rjipite i važižeta? Ter nisam samo vaši likvori polokal.

Na Rukavčine vam je negde jedan „mačak“ rošo, ki bi jako rad imet dece. Borne posvetoval se je pul patra Krstića, ča mu je za stori, aš ako on tega ne zna ne će ni vragu ta znat.

Lahko za to, rošo, reče Krstić. Ta valjda znaš, da se ljudi radjaju iz tikve, kako kokoši iz jaja. Uzmi dakle čim veću tikvu, pak sjedi na njoj, dok ti se iz nje izvali sin.

Rošo veroval je Krstića i va ovu fando-niju, kako i svi mački, pak ne buđi len, zel ti je nebore jednu velu tikvu i nesal je na vrh brega Belča, da ondē zmeše sina. Nego kada je tel na nju sest, spoznala mu

Dokle se kapurijoni žepi punili dotle je puk za svoju propast a samo za korist teh kapurijoni izdaval svoj rod i svoj jezik delajne i glasuje za Talijane. Ne verujete? Dokazat ćemo! Zapučeni puk u ovom kapitanatu je kod zadnjih izbori za Beč glasoval za svoja najvećega neprijatelja Benatta. A zač? Za to zač ga je na to napeljal izdajica Krstić i njegova kumpanja. — Benatti je pomoću zapučenih ljudi ovega kapitanata bil zibran za deputata, pak ku korist ima naš puk od njega? Nikakovu! Celo vreme ča je Benatti bil ovo leto va parlamente ni storil koraka, ni spregovoril jedne besedice za korist istarskega puka. Nego ako naš puk nima od Benatta nikakove koristi inaju velu korist Slocarić i kumpanja. Talijani na junte su njim najme za to ča su kod teh izbori puk varali i bunili proti jedinoj pravoj i poštoenij istarsko-hrvatskoj stranke dali provincijalnu rendu na meso i biru za Volosko-Opatiju i za Kastav, rendu na rakiju za Podgrad i ča ti ja znam ča još. Rendu na biru i meso za Volosko-Opatiju su zručili Federacije va Pule a ova njim dava na leto 4 tisuća fjo-rini, čistega dobitka; rendu za Kastav zručili su potrošarinskemu društvu Kastav, ko njim dava 1200 fjorini čistega dobitka, rendu za Podgrad zručili su Franu Marotti, ki njim dava isto toliko dobitka a sve to Slocarić Lovrina i kumpanja va žep spravljaju. A puk, ki je za njimi kod izbori hodil? Njemu smokvi! Ne samo to, nego još i huje. Da je junta dala rendu za biru i meso va voloskoj občine zajedno federacije u Pulu bila bi provincija prikoristila 4 tisuće fjorini, da je junta dala rendu za Kastav zajedno potrošarinskemu društvu bi bila prikoristila najmanje

1200 for. da je dala rendu za Pod-grad zajedno Franu Marotti bi bila prikoristila drugeh 1200 for. — Na ta način su Slocarić i kumpanja krivi, da ni junta ovo leto dobila 6 tisuć 400 više nego će. Sveh teh 6 tisuć i 400 fjorini ćemo svi skupa, dakle i ki su va mačjoj kumpanje v adicio-nalnih platit.

Ako budu svako leto Krstić i kumpanja toliko dobivali od junte, ćemo malo po malo morat plaćat takovi adicio-nali, da će nam poč k vragu stara-rina i domaćina. A on ki govori, da brani starinu i domaćinu on i nijedan drugi, će nam ju šundrati. Ljudi dokle je vreme otvorite oči!

Dopisi.

Iz Rubeši. Pišu nam iz Rubeši 22./7. 1901. Jučer nedelju na 21. ovega meseca imeli smo puli nas va Rubeših veli blagdan. Kako je bilo već javljeno va dičnem „Nar. liste“ od 18. o. m. bilo je nedelju konstitu-iranje druge sv. Mihovila.

Jutro na 9 ur bila je va crekve Sv. Mihovila sv. masa, koju je odslušil naš pre-ljubljani zastupnik prof. Spincić. Sveta bilo je puli naše puno. Tim su naši dični udru-gari pokazali, da će svoje delovanje va udruge samo kako pravi kršćani — počet z Bogom

Za podne na 5 ur bila je puli Lejzine Ribara skupščina. Tu se je sakupilo puno sveta iz razneh županij, tako da je bila vela dvorana puna a i vane je moralo ostat dosti ljudi. — Na tu svečanost prišlo je pevačko društvo „Istarska vila“ iz Kastva i puno drugeh građana, nekoliko gosti iz Voloskega a se zna da nije manjal ni naš dragi Lej-zić. Na pet ur i četvrt otvoril je član pri-vremenege odbora Frane Spincić Repar skupščinu s pozdravom sveh prisutnih i

Dobro, dobro. Čekajte samo drugi put ćemo se drugačije gledat. Fanat vas prestrašen pital ga je, ča mu to misli stori, a Krstić odgovori: Drugi put, kad vas budem videl ču pred vam — pobeć.

Nedelju je Krstić pital Lovrinu, da mu posudi deset fjorini. Lovrina reče, da jih nima ako ne pet. Dobro, reče Krstić, daj simo tih pet, a pet ćeš mi jih ostat dužan. — Neka bude, reče Lovrina, pak sbroji Krstiću pet fjorini.

Jedan put je Krstićeva kobilica čekala pred Puoviočevom kućom. Mimo kobilice je paseval jedan fantina, pak je na jedan put odskočil na stran.

Nebor se dečko, reče Krstić, moja ko-bilica ne tuče.

Znam, znam, reče mali. Tega se ja ni ne bojim, lego se bojim, da se na me ne zvali od slabini.

Neki naš čovek je neč šulacal okolo Dr. Liziriti.

— Čujte vi — reče mu Liziriti — za ča vi mane držite?

— Za niš, odgovoril je naš čovek. Malo bim vas rad samo za salo potegnut.

PODLISTAK.

Kopriva i glogi.

Posvetil „Mačkom“: Špilgul.

Mi znamo svi, da zna Krstić lepo pivat. Nego poj vrašē k vragu, nikako ne more zapametit, kako se piva ona: „Proklet bio izdajica svoje domovine!“ A baš ovu bi rad zapametit, aš da mu se jako dopada. Za to kada ju je neki dan čul pivat pul Joškota, storil je brzo uzalj na sale, da ju — ne pozabi.

Neki dan je Liziriti obukal nopak Jambrozine mudande. Kada ga je na to Jambrozina spametila, on onako mudar kako je, još njoj je mudreje odgovoril: Moral sam jih nopak obuč, kada imaju naprav jednu velu škulju.

Jedan put su se onako po užance sva-dili Dr. Mudanda i Žukvarić, pak su jih jedan drugemu stepli, keh ne bi ni pas na masle polokal. Dr. Mudanda važnag zakriči Žukvariću: „Boga mi moga, takova bedaka noma pod kapom nebeskom. Ta prodao bi te deset puta prije, nego ti mene jedan put.

— Verujem ti, zaškliji Žukvarić, aš za te ne bi ni jedan dal ni fenika.

prošl je prof. Spinčića da bi pročital i raztumačil pravila. Spinčić je na to raztumačil ljudem od kakove koristi moro bit druga ako se ča više njih začlani i ako bude odbor duševno vršil rvoju dužnost. Na to je Dr. Poščić pročital i koliko je bilo potrebno raztumačil pravila.

Za tem se je izabrala uprava. Za predsjednika bil je izabran Ivan Rubeša od Andrije, za odbornike: Frane Ferlan Garič, Josip Ferlan Ribar, Ignac Stičić i Anton Spinčić. Va nadzorni odbor bili su zibrani prof. Vjekoslav Spinčić, Ivan Vlah Vicić i Andre Puharič.

Predsednik Ivan Rubeša se je skupšćini lepim govorom zahvalil da mu se je dalo čast predsjednika i obećal je da će po duži i po saveste delat za dobro društva i njegove člani. Mi smo seguri, da će gosp. Ivan Rubeša svoje obećanje ispunit, jerbo ga poznamo kako pametnega, ozbiljnega, delavega i poštenega domoročca, ki je pripravan za dobro putka učinit sve.

Veseli nas, da su i va odbor izabrani takovi ljudi, ki će gledat da društvo ča više napreduje. Kad se je svršilo z dnevnem redom oko sedme uri, ustal je objavljeni naš glavar Miro Jelašić pak je lepo pozdravil konstituiran udrugu sv. Mihovila.

Nakon tega porazmestili su se gosti oko stoli va sale a pevacko društvo „Istarska vila“ počelo je pivat lipe naše narodne pjesme, da je svakemu od prisutnih sree zaigralo. Upravo smo se čudili kako su se pjevači „Istarske vile“ u Kastvu va tako kratko vreme mogli tako dobro navadit toliko lepeh pesmic.

Čast njihovemu zborovodji gosp. Gaju Milneršiću! Med jednom pesmicom i drugom držale su se lepe nazdravice. Tako je govoril jako lepo i ardačno naš zastupnik Spinčić, naš glavar Jelašić, pravnik Carlevaris, Dr. Poščić drugi a prisutni su bili baš važgani od lepeh besedi, ke su se tu sprogovorile. Svakemu će ostat puno vremena na pamete ova lepa svečanost a dal Bog, da ista urodi dobrim plodom.

Još moramo pridodat neć malo. Sala kade je bila skupšćina i kuća Lojzine bila je okičana cesarskemi i narodnimi zastavami. Zač nisu i drugi domoročci u Rubeših stavili vanka narodne trobojnice. Al ih je strah morda od kakovega mačića? Neka znaju da va Rubeševoj mački nimaju ni bili kuraja zač njim puli nas ni mesta. Vam se zahvaljujem g. urednik i Vas pozdravljam.

Iz Mošćenice. Javljeno je bilo va „Nar. liste“, da se je odprla Čitaonica va Mošćenicih, a to je našim poprdilom tru va oku; ali još kud i kamo više ih jadi, da se naši dični mladići s našemi lepemi Mošćeninkami i Draščićami zabavljaju u prostorijama Čitaonice. Najveć se jadi Krala jer zgbujbuje dan za danom svoje stare aventore, koji su

se počeli sastajat u Čitaonici. Tako i valja. Za sada imamo va čitalnicu provizornu ostarju ali kad pridru karti da se snije otvoriti gostiona, bit će svima lepo dole zabavljat se a onputa ćete videt kako će se Krala jedit i vapit. Na 14. ov. m. tancali su mladići i divojki a kad je prišla jedna doba šli su spat, ali prvo šli su ispratit malo Dražane i vraćajuć se doma, čuli su na place da Krala vapije, a za nju se zna, da kad vapije mora bit ciubalis. Tako je i bilo. Šti su k njoj neka njim da vina a ona je počela vapit: I disperni me vien, poveri e bisogno, znate ja sam večerala kopunovini i teletovini a pila sam butilji od 5, 10 i 20 flor. To im ni bilo potreba povedet, jer su i sami znali, da ga je puna kako i čep. Mladići su se razjutili i počela je serenada fikanje, urlikanje, armonika i tambalasa. Krala da će puknut od jada.

Počela je vapit one gnujsne besedi ke samo ona zna va Mošćenicali! Ma neka si zapamti, da ča je ki sam, ono drugima deli. To vam je bil pravi teatar.

A da znate kako Krala se čini dobro plaćat povedat ču Vam ovo:

Pred nekoliko dan bil je va Mošćenicah jedan gospodin s jednum gospum i Krala za malo sira kraba i pol litri vina se je činila platit 2 K 88 hel. Pa još hote-k njoj.

Barba Mata.

Iz Rovinjskog sela. Cenjeni gospodine uredniče! Molim Vas, da tiskate ovo malo riči u dični „Narodni list“, da svit dozna čagoder iz Rovinjskoga sela. Ovaj put povidat ču Vam malo od starih stvari.

Leta 1896. bili su občinski izbori i pridobili su Rovinjski Kalabrezci. Nadam se pak da će malo po malo oni zgbuīt vas kredit u Rovinjskom selu jerbo naša mladež je već progledala i pokazala svojim starijim pravi put hoditi i složno jedanput priti, da nebudemo uvik talijanski „šćavci“ nego da budemo jedan put svoji gospodari u svojoj kući. Naša mudra glava Turčin i drugi Krstić ovide u Rovinjskom selu misli da će ostati reprezentante sa svojimi poperdili ma po moje uho neće već bit tako. Slušajte dragi moji čitatelji, da Vam povem, kako je na postal občinski zastupnik. Njega su leta 1896. učinili Rovinjski Kalabrezci za nekakoviga sostituta. Ovega lita umrl je Talijan „puro sangue“ Tonković iz Kanfanara, občinski zastupnik pak su po veloj sleparije stavili Turčina za reprezentanta. Nego vere mi moje neće više bit kunsiljer. Zvaneto ni Turčin reprezentant jerbo je naš gospodin mačelnik progledal a i naši stari su već progledali ki njim je prijatelj ki neprijatelj. Ki s Talijani drži ta je neprijatelj slovinke krvi i jezika jer bi Talijani da moru, zaterli sve ča je v Istri slovinkega. Drugi put više.

Ča piše „teta Jambrožija.“

„Teta Jambrožija“ ima marojdi va glave. To se vidi iz tega ča ne gre redovito svake subote vanka, a vidi se i iz tega ča nebuga bacila — i to jako bacila. Tako su i zadaju „tetu“ jandarini fermali, i nesli su ju va manikomij. — kade njoj je jedino pravo mesto. Sada je izašla „teta“ na novo van — ale malo spurgana. — Ale za svem tem još njoj škoda marojdi, a i matičina njoj je sotošova. Vižitajmo ju malo.

Albanese. Ich bin ein Albanese. Sono Albanese! tako piše va zadnjoj spudačere talijanski Bedinter. Hvala Bogu — već ga leto dan potežemo za zajik da nam to reče. I rekao je — vela je beseda pala — on je Albanez. Talijanski Bedinter je Albanez. Bertoldo se confessa solo. Neki dan je pisal, da je bil „radikalni Hrvat“, danas piše da je Albanese. Brežanoin pak i Rukavčanom govori, da je Istran, Slovinac, Lirik, a on je Talijan — i kakov Talijan, zač da ni Talijan, Talijani ga ne bi plaćali. Kako vidite on je sve — on će bit i Turčin, samo da je krajcar. Nego pustimo to, čapajmo se malo te besedi: Albanese. Kako je poznato v Istri živu Slaveni i Talijani. Ti ljudi se međjusobno bore i pravdaju — neka bude — najzda oni su tu

doma, pak moru delat ča ih je volja. Nego pitam Vas ja malo, ča ima tu jedan tref, i to jedan Albanez? Svaki pametan će reć da neka gre ta Albanez va Albaniju, i neka se ne paća va Istarske stvari. Ča bi Talijani rekli, da mi zovemo v Istru jednega Hotentota, pak da mu rećemo, neka napada na Talijane. Talijani bi valje skočili i rekli bi nam, da ča imaju v Istru posla Hotentoti! A mi pitamo njih: A kega posla imaju v Istru Albaneci a la Bedinter?

Morte al Krstić! Talijanski Hlapac piše va „teta“, da se je on ponedeljak v Opatije vapilo: Morte al Krstić! Sto fiorini će dobit od nas svaki, ki je vreden dokazat, da se je on dan jedanput čulo: Morte al Krstić! One večeri se ni čulo drugo, ako ne salo, salo i salo! Ako ne pak, da će salo reć po albaneški — Morte al Krstić! Toliko pak mi ne moremo znat, zač mi nismo della patria di Lizziriti — doma!

Talijanski Bedinter da ne zna ča je strah. To nam on poveda va zadnjoj „teta“. Nego on ni kompetentan da o tem sudi. Jedino kompetentne da o tem svedoče bile bi Jambrožina mudandi, ke je on nosil on ponedeljak na večer.

Ornamento di „pipe“. Talijanski Bedinter ale hlapac ale pak furšac, kako čete, se ruga našim ljudem na ič, da na svojev imenoh nose ornamento di „pipe“. Nego najljepše je to, da se ta talijanski Bedinter od 100 fiorini na kraju podpistuje: „Ivan Krstić“. Ono ič je ornamento di pipe ale pak prez pipe? I slep vidi da je ono ornamento di „pipe“ — po tom i bedast vidi, da se Krstić sam sebe ruga.

Floče: Talijanski Bedinter piše, da su svi naši bezali pred njim, kako nemi: On da ih je gledal „co un sguardo severo“, i da su bili svi sunčeni „della sua energia, e della sua fermezza d' animo“. A i vrebci znaju, da je karoca, va koj je on bežal, kako Barattieri smrdela kako Ekmanov voz! A polke sam živ, još nisam čul da bi „energia“ i „fermezza dell' animo“ — smrdela.

Još jedna floča. Talijanski Bedinter piše, da su se Nemci jadili na našeh, ki su ga onako lepo dočekali. To je laž, zač mi znamo, da se je najveći del Nemac smel za krepat, a bilo ih je na stotine, ki su na puna usta vapili za njim: — Salo, salo, salo!

Još za malo piše talijanski Bedinter, te naši zapovedat na Voloskem, njihova moć da je već na kraje. On da će ih sveh samlet i uništiti. To ni istina. Talijanski Bedinter nes ne bi uništiti ni onputa, kada bimo mi mirovali i stali z prekriznenimi rukami. Zač postavimo, da mi sutra postanemo svi Talijani, ča bi onputa delat Bedinter? To je sigurno, da bi mi Talijani dali jedan rispetabile vritnjak, pak bi ga poslali od kuda je i prišal. A od česa bi on onputa živl? Zato je jasno kako beli dan, da da bi jutra nestal Hrvat, Krstić bi ih sam uafabrick samo, da more koliko dalje ostat va službe od Talijani, kako Bedinter od 100 fiorini na mesec.

Garofulići od kalabrežkega jardina.

- a) Šparakoba je bil odsudjen na 3, pak na 21 dan pržana.
 - b) Stirn je bil odsudjen neki dan na 7 dni.
 - c) Žena mu šjora Marija na 2 dan.
 - d) Costantini na 40 krun multi, ale pak 4 dni va hlad.
 - e) Talijanski Bedinter od friška na 3 dni, ne računajuć ča je pivno bilo.
- „Geehrte Leser! Was sagt ihr zu solchen Blumen des Kalabresischen Gartens?“
- Ubijte me! Talijanski Bedinter piše, da je on ponedeljak vapil „ubijte me!“ Prije svega on bi to mogal vapit, ako ča i do sudnjega dneva, zač zna dobro, da se ne bi

ni jedan našal, ki bi šal svoje ruki blatit na jednem Lizziriti. Drugo je laž, da bi on bil to vapil, zač je celo vreme imel pune usta gnjileh limuni i jaj s piščenci, ča su ih na njega hitala deca.

Barba Tončić.

Kupujte žigice
družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru.

Domaće vesti.

Der Fluch der bösen That. Die alten Germanen haben jeden Vaterlandsverräther an den ersten besten Baum aufgeknuipft. Wenn der Verräther Krstić unter den alten Germanen gelebt hätte, so wäre er von ihnen unzählige Male aufgehängt worden. Nun aber wendet sich der Verräther Krstić in seinem Schundblatte an die Deutschen Abbasias, an die Nachkommen der alten Germanen, und beschwert sich wegen des Vorfalles der sich am 15. d. M. in Abbazia ereignete. Man wird einwenden, Krstić ist kein Verräther. Bitte sehr! Wir haben es bewiesen und hier noch einige Beweise. Bis zum Jahre 1896 war Krstić der radikalste Croate. In diesem Jahre (Ende 1896) trat er in den Dienst der istranischen irredentistischen Partei um einen Monatslohn von 100 fl., während er in den ersten Nummern seines Blattes (welche bei uns jedermann zur Einsichtnahme vorliegen) die istranischen Italiener: Banditen, Raubthiere, Barbaren nannte, fieng er nach vollzogenem Verrath dasselbe von den Croaten zu schreiben. Als sodann im Jahre 1897 die Reichstagswahlen vorüber waren liessen die Italiener Krstić im Stich. „Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan, der Mohr kann gehen“, sagten sie. Um zu Gelde zu kommen, ersann Krstić in seiner verdorbenen Seele einen neuen Plan. Im November 1897 reiste er in seine Heimat, warf sich vor seinen Landesleuten auf die Knie, unter Thränen bereute er seinen Verrath, schwor bei Gott, dass er fortan nur für die croatische Sache leben und wirken werde und bat um Pardon. Seine Landsleute schenkten ihm Glauben und verziehen ihm. Sohln reiste er in Begleitung eines Landmannes, namens Vukić, hieher zurück. Hier besuchte er die angesehensten croatischen Patrioten; darunter Herrn Dr. Stanger; bat um Verzeihung und betheuerte hoch, dass er sein Schundblatt nie mehr herausgeben, und dass er mit Leib und Seele trachten werde, das wieder gut zu machen, was er durch sein verrätherisches Wirken der croatischen Sache geschadet, verlangte jedoch von Dr. Stanger ein Darlehen von 1000 fl., angeblich um seine Schulden zu begleichen. Tags darauf bekam Dr. Stanger von ihm folgendes Schreiben:

„Hochgeehrter Herr Dr. A. Stanger, Advocat in Voloska.

Mit Rücksicht auf unsere heutige Besprechung danke ich Ihnen, dass Sie mir die Gelegenheit geboten haben, meine ursprüngliche croatische Gesinnung zu bekunden. Ich versichere Sie, dass von heute an meine erste und letzte Pflicht sein wird unserer croatischen Sache von Nutzen zu sein, ja ich werde mit Leib und Seele ihr Bruder sein. — Leben Sie wohl.

Mattuglie 25. November 1897.

Ivan Dr. Krstić.

Die Urschrift dieses Schreibens befindet sich ebenfalls in unserer Redaction — jedermann zur Einsicht. Krstić bekam die begährten 1000 fl. nicht und blieb Verräther. Bei den letzten Reichstagswahlen hat er die Bevölkerung dieses Bezirkes zu Gunsten der Italiener gegen die Croaten förmlich aufgewiegelt. So ein Mensch beschwert sich nun, dass ihm die Gassenjungen Abbasias am 15. d. M. mit „Salo“ beschimpft und mit faulen Eiern beworfen haben, trotzdem er

durch sein provocatorisches Benehmen diese Demonstration selbst verursacht hat! Deswegen nennt er die Croaten Wilden, Barbaren, beschimpft die croatische Cultur, die er ja selbst und ausschliesslich genossen hat. Ja noch mehr, er hat in seinem Schundblatte vom Jahre 1896 (es steht in unserer Redaction zur Einsicht) die Slaven Istriens aufgefodert sich mit Keulen zu bewaffnen und auf die Italiener Istriens, auf die Unterdrucker der Slaven los zu schlagen. Nun bewerkeln ihn, den croatischen Verräther und italienischen Söldning, einige Gassenjungen mit faulen Eiern und er nennt deswegen alle Croaten Wilden, Kaffern, Beduinen. Ist das nicht der Fluch der bösen That? Anderswo hätte man ihm am 15. d. M. an die erste Laterne aufgeknüpft.

Und so ein Individuum trübt sich, dass die Deutschen mit ihm halten! Wir gratulieren allen Deutschen, welche mit einem Krstić halten. Sie können froh sein sich in einer solchen Sippschaft zusammen gefunden zu haben.

Um sich noch ein gründlicheres Urtheil über diesen Verräther zu bilden führen wir noch folgendes an.

In seinem Schundblatte vom 9. März 1901 beschuldigt Krstić einen ehrlichen Grossindustriellen von Fiume, dass er durch Banknotenfälschung reich geworden ist. Krstić wurde geklagt, versprach bei Gericht den Wahrheitsbeweis anzutreten und zu liefern, that es jedoch nicht im mindesten. Jetzt steht er unter Anklage wegen dieser Ehrabschneidung und vertraut nur auf die italienischen Geschworenen in Triest. Den Herrn Podmenik beschuldigte Krstić, dass er ihm im Jahre 1897 einen Spazierstock im Werthe von 20 fl. gestohlen habe. Podmenik klagte. Nun stellte sich heraus, dass Podmenik diesen Stock nie in der Hand gehabt hat sondern, dass er sich immer und ununterbrochen beim Ortsvorsteher von Rukavac Herrn F. Šepić befand und dass es eine ganz wertlose polizeiwidrige Keule ist.

In seinem Schundblatte vom 20. v. M. lügt er ganz gemein, wo er vom Dr. Janežić sagt, dass dieser vor dem Landesgerichtsrathe in Volosca eine Expensnote gefälscht, und dass ihm desswegen Herr Landesgerichtsrath einen Betrüger nannte. Wir haben uns erkundigt und erfahren, dass dies eine ganz gemeine und freche Lüge ist. Wer sich davon überzeugen will, der möge sich persönlich an den Herrn Landesgerichtsrath wenden. Und so geht es mit Verleumdungen und Ehrabschneidungen weiter. Wir bedauern, dass wir wegen eines solchen Individuums soviel kostbare Zeit verlieren müssen, aber wir es nicht seinetwegen, sondern wir thun es um die Irreführten, wenn es möglich ist, zur Einsicht zu bringen. Und für heute schliessen wir.

Maš Kundić. Na 12. i 13. ov. meseca održavala se je va Trste pred tribunalom kamerna razprava proti g. Matku Kundiću, sinu mu Milanu, Romann Knežiću i Viku Dečiću radi one poznate barufe, ku je, kako je poznato prouzročil i provociral taljanski Kranjac Stirn.

Tribunal je svih četireh odsudil na 1 do 2 meseca. Puni nas va Austrije je zabranjeno kritikati odsude ili sentence od svakega, kega mu drago suda, i mi se ako i preko volje pokoravamo temu zakonu, ki nam to zabranjuje. Za to mi ćemo i preć preko svega onega ča su sudci učinili, a pozabavit ćemo se samo z onem, ča je bilo i ča je još za vreme procesa prišlo na videlo.

Tri nedelje prej pusta prišlo je novo-počenom Taljanu Stirnu neč va glavni, i on se na Matuljani nepristojno zabadal va naše ljude i ofenjeval ih je va njihovom narodnem čuđenju. Na dan pusta šal je pak Slovarića, a od Slovarića ravno k Tončine, kade ga ni već 2 leta bilo i to za to, zač je familija g. Antona Spincića jedna od najbogatijih i najkorenitijih va svakom obziru, a glede rodoljublja još i posebica. Njegovo došašće navestil je c. k. kancelist Vencina z dvemi tiri od revolvera, a Stirn je šal va oštariju pivajuć: Nije Istra Hrvatska, već je Istra taljanska, ale istarska — ča je svejedno. U oštariji bilo je kakoveh 50 ljudi, ki su

se valje stepilli, kada su videli pred sobom provokatora kranjkega Taljana Stirna. I od besedi do besedi dogodila se je barufa, va koj je Stirn ostal ogreben.

To ni nikakovo čudo — tega je na pust vaveki bilo i još će bit, da bi tako ne. Na to je stvar zel v ruki sud, i nikako se ni moglo doznat, ki je Stirna udrl. A sada homo jedan korak nazad.

Pred nekoliko let je Stirn prišal v Opatiju gladan i nevoljan i takov se je prezentiral Kundiću s prošnjom, neka ga k sebe zama. Kundić, ki ima kako svaki zna, jako dobro srdce zel ga je k sebe, i dal mu je prilike, da se puli njegva pokrpa. Nego Stirn ne samo, da se je puli Kundića pokrpal, nego on se je puli njegva i okožil, pak mu je jedan lepi dan obrnul ledja i stavil je sam na svoj račun butigu i razbogatel se je na čemu ima samo da zalvali Kundiću i nijednemu drugemu ako ne Kundiću. Nego s čim je Stirn vratil Kundiću njegovo dobroćinstvo? S tim, da je počel delat proti njemu, s tim, da ga je zamrzil i s tim, da ni nikada prestal napastovat ga.

Na dibatimente su se pročitali protokoli, va kel stoji, kako se je Stirn grdo izraževal proti Kundiću, a mi znamo i to, da je Stirn jedan put i bil kaštigan za to, ča je Kundića uvredil. Od tuda veliko neprijateljstvo Stirna naprama Kundiću, dočim Kundić plemenit i vredan kako je, ni se ni obaziral na to, ča proti njemu laje jedan čovek, ki je zatajil svoj narod.

I prišal je zadnji dan pusta — i dogodio se je, ča smo povedeli. Najprvo je bil sazvan na protokol sam Stirn i tu se je on izrazil, da on ne zna, ki ga je pravo. Malo za tim ga je šal nač Krstić — a i kasneje je bil više puti s Krstićem. Na drugem je protokole izjavil Stirn, da zna, da ga je udrl g. Kundić. A na suđe je rekad da on je bil smuden, da on ni mogal znat sve kako je bilo, ale da zna, da ga je udrl Kundić, samo da ne zna, da li ga je sa ž m u l j e m ale pak s k a m i k o m. On da će i priseć, da je tako bilo. Gosp. Rybarž Kundičev advokat se je protivil, da se neka ne pusti Stirna priseć, zač da je veli neprijatelj Kundičev. Na to su se sudci povukli va kamaru i kvarat uri su razmišljali, bi pustili Stirna priseć ale pak ne. Slovarić i taljanski beštinter, ki su bili celo vreme onde, bili su bledi kako krpa, zač su se baši ako će sud pustit Stirna da priseže ale pak ne.

Oni su naime znali, da ako sud ne ne pusti Stirna priseć, da je stvar gotova i da bi onput Kundić i drugi bili slobodni. Nego sud je ipak dopustil da neka Stirn zapriseže. I tako je najveći Kundičev neprijatelj, nenavidni njegov konkurent Stirn zaprisegal, da ga je Kundić udrl po glave, da ne zna je li s k a m i k o m ali s ž m u l j e m, i na temelju tega svedočanstva Kundić je bil odsudjen, a tako i oni, ki su s njim bili.

Ova stvar ni još svršena. Rekurs je već učinjen — i mi ne moremo nikako verovat, da će ta stvar tako ostat. Nego neka bude kako će, nam je za čudo, kako se je mogla podić tolika buka poradi jedne male ogrebine — jedne barufice, kakove se svaki dan dogadjaju, dočim se pušćaju va mire druge strahote, ke su počinili drugi. Najhuji se ljudi tuku i barufaju i budu radi tega kažnjeni, pak ča za to? Takov je zakon i moramo reć — dobar je to zakon — zač je bolje da se ljudi mej sobum ne kolju. Ale najzada od tega na čoveka ne pada nikakova sramot. Muži z muži su se vavek natezali — to ni niš čudnega. Ali čudno je i sramotno ono, ča dela jedan notar kega je poznam, ki svaki dan svoju ženu mlati i prebija, gadno je pak i zverski ono, kada je jedan obriveni mačji kapurion davat 100 forinij jednemu čoveku, da mu ota ubije. To su strahote to — pak niš za to, ako takovi i pobegnu pred pravicom, na njih će padat vavek sramota i poruga ljudi. — A smradno je prevarit svoja vlastita ženu, — gnjusno je varat na železnice, gadno je delat truffi kakoveh je delat i još dela jedan taljanski bandit. A najgnusnije, najsmradnije i najzadnje je pak to za 100 forinij na mesec otkinat se od svojega naroda, pak poč

služit Taljanom i za tu plaćn delat proti svojoj krvi. To je sramotno, to.

A naš Kundić? Za nas, ki znamo da je više vredan jedan njegov vlas, nego svi oni gadi, ki se vesele njegovoj odsude — on će bit vavek svetal i čist kako suho zlato — i mi ćemo se vavek ponosit, da ga imamo va svojoj sredini. Živio Kundić!

Kako v Istre oblasti postupaju. Leta 1895. i 1896. izlazila je „teta Jambrožija“ pak radikalno-hrvatski list pak je na jedan put bila usahnula. Koncem leta 1896. je Dr. Salo za 100 forinij na mesec izdal Talijanom svojoj rod i jezik, kako Juda Iskariot našega Spasitelja Židovom.

Početkom leta 1897. bili su novi izbori za Beč i Dr. Salo je va svojoj škovacere već onput počel rigat svako zo proti pravem domorođem i prijateljem istarskega puka. Za to su ga Talijani dobro platili. Prošli su izbori za Beč a „teta Jambrožija“ je opet usahnula. Početkom leta 1899. imeli su se obaviti novi občinski izbori va Kastva. Trebalo je opet da Krstićeva škovacera sprazni blato, ko je va leto dan bila nabrala. Krstić je učinil na 21. decembra 1898. na voloski kapitanat molbu, da more opet štampevat „Tetu Jambrožiju“ v Reke. — Na tu molbu dobil je Krstić odgovor, kega ćemo mi štampat onako, kako ga je voloski kapitanat „slavinu“ Krstiću posal najmo taljanski a to zač je „Slovunac“ Krstić učinil molbu na kapitanat taljanski. Ovo je ta odgovor:

No. 15870

Al Signor Dr. Ivan Krstić
in Mattuglie 70.

In evasione all' istanza d. p. 21. dicembre 1898, signuranda la pubblicazione del periodico „Prava Naša Sloga“ l' r. capitano distrettuale trova di proibire tale pubblicazione e ciò a motivo che giusta l' istanza l' amministrazione e la redazione del periodico si troverebbe a Matuglie mentre il giornale stesso verrebbe stampato a Sušaku cioè nell'estero e che quindi alle autorità a' le quali spetta la sorveglianza sui stampatori sarebbe impossibilitato nel caso concreto d' applicare la legge in tutta l' estensione prescritta.

Contro questa decisione resta libero il ricorso all' Eccelsa i. r. Luogotenenza di Trieste da prodursi allo scrivente entro giorni 14 a. d. i.

Volosca, li 22. dicembre 1898.
L' i. r. capitano distrettuale
Fabiani m. p.

To će reć po hrvatski:

Br. 15870

Gosp. Dr. Ivanu Krstić
Matuglie 70.

U rešenju Vaše molbe od 21. decembra 1898. radi izdavanja časopisa „Prava Naša Sloga“ c. k. kapitanat nahaja zabraniti vam izdavanje i to s razloga jer bi se po molbi administracija i redakcija lista nalazila na Matuljah, dočim bi se list štampal na Sušaku to će, reć u inozemstvu i radi tega oblasti koje imaju pazit na foji ne bi mogle poslužiti se zakonom va celoj propisanoj mere.

Proti ovomu rešenju imate pravo rekurrit na visoko c. k. Namestništvo va Trstu u vreme od 14. dan od dneva intimacije. Volosko, 22. decembra 1898.

c. k. kotarski kapitan
Fabiani v. r.

Na ovo ni Krstić rekurl nego je 21. 1. 1899. prišla vanka jedna „Teta Jambrožija“ prez broja a na njoj je bilo namazano da je uredništvo v Reke Via Clotilde No. 1. Dakle kako je kapitanat rekad po zakone se ne more foj štampevat v Reke al na Sušaku a ovdje bit uredništvo. I za to vidite je Krstić va tem broje od 21. 1. 1899. stavil, da je uredništvo v Reke Via Clotilde 1. I opet je za tem broje „Teta Jambrožija“ zaspala. Međ tem počeli su se približevati izbori za Beč. Talijani su Krstiću opet dali „flike“ a on je na 27. 10. 1900. opet hitil vanka jednu škovacera od „Tete Jambrožije“ na koj ni bilo zapisano ni kade je uredništvo ni ki je urednik ni kade se štampeva pak bi već radi tega bil moral kapitanat sekvestrat. Ju. Na 6./11. 1900. prišal je opet jedan

takov broj škovacere van a na 1. 12. 1900. je prišal vanka br. 4. „Teta Jambrožija“ na kojoj je bilo namazano da je administracija i redakcija u Matuljah, da je odgovorni urednik Krstić, da se štampeva v Reke dakle all' estero. Dakle ča se na 21. decembra 1898. pod kapitanom Fabiani ni smelo jerbo protuzakonito, to se je pod kapitanom Scarza na 1. decembra 1900. smelo, to se sme i danas prenuda je protuzakonito.

Pitate nas kako je to moguće, da se na tako očiti način hita zakon pod noge? Ako znate da Talijani plaćaju Krstića, da plaćaju vas trošak za „tetu Jambrožiju“ onputa čete razumet kako je to moguće. Ni treba, da pozabite, da smo v Istre kade se dogadjaju još dandanas nekakova čuda i pravi bušoloti.

Mi bimo pak stavili valje svoju glavu na cok, da, ako bi nam skočilo va glavu al ako bi nam bilo za potrebu štampevat „Narodni list“ v Reke a da uredništvo budu ovdje kade je, ne bi to pod nijedan način smeli storit. I hote vi još gospode prigovarati ča vas valje va pržun staviti. Mi ćemo tu stvar napravo dat a kad bude vreme jedna mala interpelacija va parlamente ne bi morda niš škodila! Bit će tegaja oš.

I opet šiora Carla. Šiore Carle udov. Millatsch se ne pari da je puno računala Visokim gostom jer da kod nje je sve ceno računano. Pitamo ju, su još kada prišli ujoj Njihova Velikanstva kralj Rumunjski i nadvojvoda Luksemburški. Nisu prišli ni neta prit, su nam sami to njihovi dvorjanici povedali:

A neka se i ova zna:

Gosp. O. D. konobar kod gosp. Ertia u Opatiji bio je kod šiore Karle, pak je uzelo jednu porciju peršuta, jednu sira i jednu salama i litru i pol vina i par komadić kruha. Šiora Karla mu je za to računala samo 12 krun — malo! Ala dajte i za ovo nam spjegacion šiora Karla va krivoj „Sloge“.

Kukunna.

Osobne vesti. Gosp. Frane Mavar, ki je ovi dni učinil va Trstu ispit sudca bil je imenovau sudbenim adjuantom za Podgrad. Čestitamo!

Gosp. Frane Brčić od Ivana iz Bregi učinil je ovi dni va Gracu jedan rigoroz i jedan državni ispit pak će do malo vremena bit promoviran na čast doktora. Čestitamo našemu vrienmu domorođcu i prijatelju!

Gosp. Frane Gršković iz Voloskega položil je ovi dni ispit pomorskoga kapitana za dugu plovitbu. Ovo je seguro najmladji pomorski kapitan u Liburniji. Čestitamo!

Taljansko političko društvo za Istru imelo je nedelju na 14. o. m. va Rovinje svoju skupšćinu. Doktor Benatti predsednik tega društva i pomoću rukavačkih Talijani zastupnik pete kurije va Beče rekad je na toj skupšćine — kako piše „Piccolo“ od 15. o. m. ovo: Ako se budemo kod predstojeće izborne borbe (za zemaljske izbore) držali našega društva ja se nadam, da će nas va našoj borbe, ku vodimo za naše pravo (tačenje nas Slavinaca! op. sl.) i za naše Talijanstvo... Ste čuli vi rukavački, vepričački lovranski i mošćenički mački, Vaš deputat Benatti govori da se on i njegova kumpunija bore za Talijanstvo Istre a ne za Istrijanstvo Istre? A vi čaki i trubili ste glasovali za takovega čoveka, zač ste verovali jednemu šipek, ki vam je govori da Benatti ni Talijan nego Istran. Sada ga čujete ča govori? Sada ni samo Istran nego Talijan a vi ste tega svojga neprijatelja Talijana voleli nego svojga čoveka i prijatelja. Ako imate još malo obraza i poštenja more vas sram bit. Ča je predsednik tega društva znameniti Benatti rekad na skupšćine za Talijanstvo Istre to je potrdil tajnik istega Doktor Ventrella. On je najmo rekad da je Istra kod zadnjih izbori za Beč poslala va Beč četiri taljanski deputati. Dakle i Benatti i Rizzi i Bartoli su sada ne Istrani nego Talijani a Rukavčani, Vepričački lovranci i Mošćenički, ki govore da nisu Talijani, su pomogli te Talijane va Beč poslat. Pak te još naši mački reć da nisu na glavu pali. Da bi barem rekli da

su Talijani. Nego govore da nisu Talijani nego Slavinci a delaju s Talijani proti Slavincem. Bog daj nocem pamet."

Na dan sv. Jakova, jutra četvrtak bit će va vrte od "Zoro" koncert kega privedju naše lepo društvo "Lovor". Na koncertu će igrati i naša mjesta muzika. Ulaznina je samo jednu krunu. Nastojmo, da se svi najdemo puli te lepe, domaće zabave.

G. Janko Podmenik slobodan. Dunas je bila na sude razprava proti g. Podmeniku kega je tužil neki Heller kočijaš prez konja i karoci iz Skerbić. Sud je pronašal g. Janka Podmenika nekrivim. I tako je kočijaš prez karoci i konja ostal z dugim nosom.

Ungaro-Croata. I opet čuju se tažbe na to društvo. Nedelju na 14. o. m. na Margaretinu bil je izlet z voporom "Liburnija" va Bakar. Na plakateh bilo je štampano, da će vopor tamo i nazada tikat Volosko. Kad se je pak vopor vraćal šal je ravno v Opatiju a Volosko je minul. Punem pravom su se neki ljudi z Voloskega jadili na brode, da se tako postapa. Ča gospoda na direkcije tega baštardnega društva misle, da su ljudi čuki al čuveti, da se ih more na ta način za nos peljat. Mi bimo gospode od direkcije preporučili, da imaju z ljudi malo-više obzira i da nebudu tako objestoi za objest Bog pedepsa. Staviti na plakati, da će vopor i nazada tikat Volosko, pak peljat pašjeri iz Voloskega v Opatiju, ča reč ljude varat.

Talijanski jad. Cesarska kralj. vlada odučila je početkom nove školske godine 1901./1902. odpret va Pazine jednu nova hrvatsku školu najme pripravnicu za preparandiju za mestri. Talijanom je to jad i čemer. Ako mi dobijemo jednu školu, a pnu nam je za to potrebu zač Talijani imaju sve a mi niš — onputa Talijani vrišću i zijuju kako da ih čovek z nožem para. Tako se za tu školu va Pazine jade kako svi vrazi osobito va "Piccole" od 16. o. m. Da bi zač nego za to. Ala bi bolje stvorili da mače. Imaju s prevarstom četiri deputati va Beče a mi samo jednega pak nisu bili vredni ni tega zaprečiti. Altroče-peto kolo! — Sada moremo slobodno napisat: 1:4. Živio naš Spinić!

Lovranski poperdili su sada kako mrtvi. Sada ne love kmeta okole, sada ne teču po oštarijah, sada ne plaćaju kmetom pit. A zač ne? Za to zač sada nisu izbori. Kada su kukovi izbori onputa ti brate, lovranski poperdili kako breki okole teču po vanjšćine samo da kega kmeta zaslepe, da za njih balota. Onputa plaćaju pit koliko god će ki. A od knda? Seguro ne od svojga žepa zač ni Kukume ni Blejajinu ne bežu beči iz žepa. Mi znamo jako dobro od kuda se to troši a lovranski kmet to čuti. I tako kmet buša palicu ka ga tne. Tako će bit sve dokle ne bude i na Lovraščine kmet oči odprl. Kad bude videl da bi po pravice moral on zapovedat poperdilom a ne poperdil njemu onputa će poperdilom odzvonit zadnja ura.

Nesreća va Preluke. Na 16. o. m. dogodila se je va Preluke vela nesreća. Neki Keko Klanjan je kreal jednu minu. Na jedanput važgal se je prah, mina je pukla i dignula Klanjana 2 metra visoko. Siromah pal je na tla težko ranjen. Nesli su ga doma onesveščena i razmrcvarenega. Težko da će preboret.

Lumbrelin je va more pal. Nedelju je bil va Drage Moščenički veli samanj. Ljudi je bilo tamo kako mravi. A bilo ih je i iz Opatije lepi broj. Nesreće ni bilo nikakove ali jedan mali incident se je ipak dogodil. Lumbrelin je name puli te prigodi va more pal. To se zna, da se ga je valje rikuperalo. Abju-abju-abju

Costantini i Stirn na putovanju. Ponedeljak jutro su Costantini i Stirn putovali skupa va Trst. Na 24. o. m. je va Trste dibatimentat proti Stirnu i gospe Marije na rekurs proti sentence s kum su bili odsudjeni Stirn na 7 dan a Marija na 2 dni perzuna. Su šli valjada malo provat ako bi se kade preporučili

Na 29. pak je va Trste dibatimentat proti Stirnu i Klanjščeku zaradi tega, ča su

na Josipovu vrišćali po Voloskem "Van s Hrvati" (peršone!). Valjada njim se jako brageše tresu kad već sada va Trst putuju. Mi pak mislimo, da sud ni butiga i da će i ovde pravica i zakon obvaljat, pak neka Stirn hodi kamo i kema će.

Dajmo njim podestariju v ruki. Ako su stvorili bankrot s jednom kačom, ča bi pak stvorili s komunom, bi s njim kada god v ruki prišal. Svi se spamećuje kega vragu su naši Voloski i Opatijski poperdili delati, kada su počeli zidat on nesrećni Kazin. Ki će se s njimi! To će bit ča ni bilo, to je svaki govoril. I va istinu stvar ne bi bila slaba, da je bila va dobreh rukah. Nego ča čete da vam znaju naši Poperdili! Inšoma dogodil se je krah — i vas ov naš kraj domači i tujice, svi su se od srca smeli to taljanskoj trubastarije. Kako ne čete — dat z ruki jedno tisuće ale više tisuć fiorini, pak namesto, da na ti beči potezu jedar lepi interes, brzini ljudi su zgubili ne samo vas novac, ča su ga za Kazin dali nego još moraju i donaplaćat svaki toliko po acione. I to se je dogodilo već nekoliko puti — a dogodilo se je to i ovi dni. Kako z vedra neba grom, prišlo je name ovi dni acionistom od kazina, da moraju platit novih beči, zač su zgubili pravdu sa braćom Schlimp. Tu je svega skupa šlo po vragu 16 tisuć krun. Nego to ni još niš. Oni imaju sada jednu novu pravdu sa Conigom, ka će skupa sa stroški znašat 40 tisuć krun. Tu pravdu te Kazinaši za siguro zgrabit, kako su i ovi, za ku su govorili, da njim je već va peste dobljena. A da te ju za siguro zgrabit dokaz je temu ta, da su neki kapurioni već zplattili Conigu u ime duga 50 po sto. I tako, vidite, gredu vam sve stvari a remengo, ke Talijani v ruki prima. Pak takovema da mi damo naš konum v ruki? Ma ja — da nam ga hite in malora i a remengo, kako su hitili i Kazin. Zač neka govori ki ča će, neki vrag si je ipak puli tega omastil brki.

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru Akordiant kod gradnje željeznice Gruž-Mrkoplje na Bergata Anton Jurdana iz Jurdanove i podakordianti Frane Brajan iz Jurdanove selo Principi, Andrija Jurdana iz Jurdani, Josip Pusić iz Jušići, Josip Sincić iz Rubeši i Josip Vlah iz Jušići naručili su u crkvići Majke Božje od zdravlja v Jušićih, i darovali 55 kruna za Družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Oni su se tim načinom posle sretno svršene radnje zahvalno sjetili i Boga i Majke Božje, i naše nepotrebne blagotvorne Družbe, i naročito njezin predsjednik, po kojem su izručili rečenu svotu, zahvaljuju njim ovim na daru, krvavo zaslužnom, želeći od Boga, da ih i nadalje blagoslovi na njihovih putevih i kod njihovih radnja, i uzdrži u njihovih čuvstvih od Boga i do hrvatskega naroda! — Za istu Družbu sabralo se u gostioni g. V. Simića na Matuljah na potakume g. Andra Vlah iz Trinajstići kbr. 19 trojica svjestnih rodoljuba iz županije Trinajstićeve svaki po 20 helera ukupno 60 helera, najme g. spomenuti Andre Vlah kbr. 19, Frane Drnjević kbr. 15 i Frane Grgurina kbr. 45. Živili svjestni svjestni narodnjaci! — Nadalje poslao nam je g. F. B. k 20:28 sabranih kako sliedi: K 321 ostatak računa u djačkom društvu na Petrovu u Rukavcu, k 0:20 platio G. A. G. jer nije imao Družbinih žigica, k 15:36 sabranih nedelju na 30. pr. m. u rodoljubivoj kući g. Vinka Grgurina u Jušićih, k 1:60 darovao g. Ivan Vlah-Vičić Vlahov breg. — Mesto jedno dvajsetak brehan prašca za kres na čast Sv. Cirila i Metoda skupili su pul Joskota mladići s Voloskega k 10. — U istu svrhu darovao je g. A. L. k 1. Tom prilikom platili su g. S. S. i R. po 20 filira svaki, zač nisu imeli našeh fulminanti, — od igre "bum-bum-bum" i "lekarna" ostalo je 1 k i 47 fil. a najzada su i pasane nedele — kad je Nino svu žuč zrigal radi "sala" skupili 2 k i 40 filira. — Nadalje sabrao je za istu družbu dne 15. maja o. g. obč. glavar g. M. Jelašić u Kastvu kod objeda između članova občinskih vieća Kastva i Klane i občinskih činovnika iza prodaje imovine občine Klana novom upravnom vijeću Klane od strane občine Kastav

svotu od 33 kruna 70 para, odposlatu 17. maja družbenoj blagajni.

Nadalje darovao za istu Družbu četica Ikara-Poljanca na predlog vrlag rodoljuba g. Ivana Bačića mašiniste, prigodom izleta na Učku dne 21. o. m. kod oštara g. Žigulica u Puhari 7 k 68 h.

Istaknut nam je i najljepše zahvalit g. Albertu Defanti, što se i on liepim darom sjetio naše koriste Družbe. Živio Alberto! Istog dana darovali su našoj Družbi gosp. Bačić mašinisti i g. Blažić, učitelj svaki po 1 k nakon toga što se pobratila. — Svega ukupno k 9 i 68 h predanih veprinačkoj podružnici.

Za istu Družbu sabralo se u nedelju 14. ov. m. u gostioni Josipa Kinkela u Mihoćićima na predlog g. D. Spinića u malenom društvu k 440. Odnosni iznos odposlan je g. N. Fabijaniću blagajniku Družbe.

Razne viesti.

Glagoļjska maša va Rime odsužila se je na blagdan sv. Cirila i Metoda va erekve sv. Klimenta. Za polne tega istega dneva bila je vela večernja, a za njom je bila va hrvatskem jezike i duhe predika ku je izrekal preč. o. fra S. Ivaničić. Crkva je bila puna. To je bila prva hrvatska predika na dan sv. naših apoštola va glavnom grade Italije. Posle večernje pozval je zaslužni g. dr. Pazman sve Hrvate od Rima na večeru. Tu se je lepo govorilo i nazdravljalo i to sve hrvatski, a i pjevala se je "Liepa naša domovina". Toliko va jednom taljanskem Rime, a naši mačići bi nam oteli to zabranit Čast Hrvatom Rima!

Škola za tate, lupeže i asanine. Ča ima i takova škola? To se zna da ima. A kade? A kade drugde ako ne va Italije i to blizu Napula va selo Fnorigotti. Ta škola ima svojga direktora i puno učitelj. Ti učitelji dobivali su svoju plaću, toliko na mesec — a najviše su učili svoji školane, kako je trebe krest. Ti učitelji mogli su i kaštigat neposlušne školane. Za tu školu se ne bi bilo doznalo, da ni jedan meštar upravo nemilosrdno natakul jednega školana, i ov, da mu se osvete šal je celu stvar povedet puliciji. Va toj škole bi mogal bit za oberdirektora on mačkina, ki je ono nudil 100 fiorini da mu oca ubiju, a dobar bi za nju meštar bil i on drugi gnjus, ki na ceste čeka gospeje i od njih mami novac, za kega zna da ga ne će nikada iše povratit.

Galantni protinici. Nedavno su pariški porotnici proglasili nekrivom jednu gospođu, koja je priznala, da je patvarala novce i to samo za to, jer je ona mlada, krasna i jer je plakala. Amelie Rigaud, mlada crnka iz Haiti, došla je sa svojim suprugom, slikarom Rigandom, uz pripomoć haitiske vlade od 8000 naraka u Pariz, da joj se suprug a i ona, koja je darovita risačica, u svojoj umjetnosti izobrase. Posle dvie godine bili su mladi braćni druzi gotovi s rečenom svotom, ali nisu sa svojim naucima, da bi bili

mogli štogod sami zaslužit. Da priblaže svoju nevolju, patvarala je Amelie Rigaud komade od pet franaka i to tako izvratno, da se nisu mogli razlikovati od pravik. Kad je jzdavala patvorine, ona je postupala tako nespretno, da je pobudila u ljudima sumnju te je bila napšena. Pariz doista jeste i ostaje gradom galanterije, dapače i u novčanin prilikama, gdje obično prijateljstvo prestaje.

Javna zahvala.

Najtoplije zahvaljujem svoj ovoj p. n. gospodi, koja se toliko brinu za moga sina gimnazijalca, a osobito volečastnomu gospodinu našem sadašnjemu kapelanu Mihovilu Barbiću u Poljanah.

Opatija, dne 22. srpnja 1901.

Josip Puhar

sluga ljecilišnog povjerenstva.

August Halauška, slikar. Opatija br. 267.

Preporuča se slavnom občinstvu
za bojadisanje soba, deko-
racije, bojadisanje drva i
sve što spada u njegov
zanat.

Solidna izradba. — Umjerene cijene.

Slavnom občinstvu, osobito
kućevlastnikom i gradjevnim
poduzetnikom

preporuča se

Jure Hegediš,

Volosko br. 74. Via-A-via
„Viljo Smid“.

slikar.

Krojačka radiona!

Podpisani stavljaju sl. p. n. občinstvu do znanja, da su otvorili svoju novu radionu svakovrstnih pomodnih gospodskih odijela

Naručbe izvršujemo solidno, brzo i uz veoma umjerene cijene, te se time sl. p. n. občinstvu koli mjesta toli i okolice najtoplije preporučujemo za što više naručba uz geslo

„Svoj k svomu“

sa veseštovanjem

Špan & Pačnik

državna cesta, Vila Ježica
Opatija.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraćna na štednju uložene iznose bez odpojevdi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo odkaza u smislu § 8 družtvenoga štatuta.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Jelačića u Voloskom.

Poblize informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Jelačića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1900 imao je K 976.634-64. — Garancija imala je K 108.963-—. — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1900 K 427.834-33.

Ravnateljstvo.